

RD2400123

Raadsvergadering

Agendanummer:

Onderwerp: Jaarstukken 2023

Steenbergen; 21 mei 2024

Aan de raad,

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2023 aan. Met deze jaarstukken leggen burgemeester en wethouders verantwoording af over de uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid. In de jaarstukken zijn opgenomen de programmaverantwoording, waarin zowel een toelichting op het uitgevoerde beleid als een financiële toelichting zijn opgenomen, en de programmarekening, waarin met name aandacht is voor de balans met toelichting.

Terugkijkend op 2023 zien we een jaar dat werd gekenmerkt door een hoge mate van onrust en onzekerheid in een turbulente wereld. De voortdurende oorlog in Oekraïne en de uitbraak van de oorlog in Gaza brachten veel internationale spanning teweeg, maar hebben onmiskenbaar ook invloed op de situatie in ons eigen land. Zowel in maatschappelijke als in economische zin zijn de gevolgen merkbaar. Tegenstellingen over (politieke) opvattingen zijn ontegenzeggelijk verhard, mede als gevolg van aanhoudende crisissen op het gebied van migratie en inflatie.

De val van het kabinet begin juli, met als voornaamste struikelblok het migratiebeleid, heeft onvermijdelijk geleid tot een periode van besluiteloosheid op majeure dossiers, zoals de stikstofcrisis en de woningnood.

Op het moment van schrijven, wordt ons land nog altijd geregeerd door een demissionair kabinet. De langdurige formatie komt de stabiliteit van de landelijke overheid evenmin ten goede, wat ook weer effect heeft op de bestuurslagen daaronder.

Dit alles ontslaat ons geenszins van de verantwoordelijkheid om, als gemeentebestuur en gemeentelijke organisatie, ons werk te blijven doen, in het belang van al onze inwoners. Integendeel zelfs, want onze inwoners hebben zeker in roerige tijden behoefte aan een lokale overheid die niet in doemscenario's denkt, maar juist toekomstperspectief biedt door koers te houden én ervoor zorgt dat iedereen in onze samenleving mee kan (blijven) doen.

Met deze jaarrekening kijken we terug naar het jaar 2023. Het is een verantwoordingsdocument. Het college verantwoordt zich in eerste instantie richting de gemeenteraad, maar ook naar de inwoners, ondernemers en verenigingen. We laten zien wat we in 2023 gedaan hebben en hoe we er voor staan. Beleidsinhoudelijk en financieel.

2. Achtergrond

N.v.t.

3. Overwegingen

Resultaatbestemming

De definitieve jaarstukken 2023 sluiten we met een voordelig resultaat van € 2.319.344. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de jaarstukken.

De gemeenteraad wordt voorgesteld om het rekeningresultaat 2023 van € 2.319.344 toe te voegen aan de Algemene Reserve. Daarnaast wordt aan de gemeenteraad voorgesteld in te stemmen met de volgende bestemmingen over de jaarrekening 2023 vanuit de algemene reserve:

	Omschrijving	Bedrag	Bedrag
	Rekeningsaldo 2023		€ 2.319.344
	Voorstel resultaatbestemmingen		
A	Voorstellen toevoegen aan verschillende reserve(s)		
1	Toevoegen aan de reserve College Actie Programma	€ -576.220	
2	Toevoegen aan de egalisatiereserve woonwagenbeleid	€ -17.401	
			€ -593.621
B	Voorstellen toevoegen aan de reserve overheveling budgetten		
1	Projectleider Duidelijke Taal	€ -50.000	
2	Projectleider implementatie wetten	€ -45.000	
3	Projectleider Integraal Huisvestings Plan (IHP)	€ -20.556	
4	Subsidie beeldbepalende panden	€ -23.000	
5	Overtollige middelen GVVP onderzoekkosten	€ -148.500	
6	Migratie GBI world (SoftwareONE Netherlands BV)	€ -12.500	
7	Sfeerverlichting Dinteloord	€ -15.000	
8	Tijdelijke huisvesting de Nieuwe Veste	€ -50.000	
9	Recreatievisie Nieuw-Vossemeer	€ -25.000	
10	Fietspad Linie van eendracht	€ -15.000	
11	Restant Klimaatmiddelen 2019	€ -138.500	
12	Uitvoering Klimaatbeleid 2020	€ -201.075	
13	Middelen Operatie Steenbreek	€ -24.820	
14	Vluchtelingen Oekraïne; opgave TaalSteenbergen	€ -30.000	
15	Middelen Landschappen van Allure	€ -82.000	
			€ -880.951
	Resultaat na bestemming		€ 844.772

A Toelichting:

1. Toevoegen aan de reserve College Actie Programma (CAP), € 576.220

In 2024 heeft de raad een reserve CAP gecreëerd voor overschotten van incidentele middelen voor het College Actie Programma. In 2023 was er een aanzienlijk overschot van € 576.220, voornamelijk door:

- Onderbesteding van het budget voor het participatie(beleids)kader;
- Minder uitgaven dan gepland voor de ontwikkelplannen;

- Besteding van € 127.480 van het € 356.000 budget voor gebiedsontwikkeling en verkeer aan de inhuur van een programmamanager;
  - Het behalen van het doel voor Vastgoed- en accommodatiebeleid in 2023 zonder gebruik van het € 85.000 budget.
2. *Toevoegen aan de egalisereserve woonwageneleid, € 17.401*
 Het oorspronkelijke doel van het project was om budgetneutraal te zijn door de verkoop van standplaatsen en het parkeren van overtollige gelden in een reserve. In 2022 waren de kosten echter € 119.594 hoger dan de stand van de reserve, wat uit algemene middelen moest worden gefinancierd. Met het overschot in 2023, € 136.995, wordt beoogd dit bedrag terug te storten in de algemene middelen en het resterende bedrag van €17.401 over te hevelen naar 2024 via de reserve.

B Toelichting:

1. *Projectleider duidelijke taal, € 50.000*
 De projectleider is aanzienlijk later gestart dan gepland, waardoor het project nog niet goed op gang is gekomen. Het is wenselijk om het incidentele budget over te hevelen naar dit project.
2. *Projectleider implementatie wetten, € 45.000*
 In de tussenrapportage van 2023 is er budget aangevraagd voor een projectleider om verschillende wetten te implementeren. Op dit moment is de projectleider nog niet aangenomen of ingehuurd. Er zal in 2024 een vervolg komen op dit punt.
3. *Projectleider Integraal Huisvestingsplan (IHP), € 20.556*
 De projectleiders zijn later begonnen dan gepland. Een deel van het opstellen van het IHP (Integraal Huisvestingsplan) zal doorgaan in 2024. Het budget voor dat deel zou graag meegenomen moeten worden naar 2024.
4. *Subsidie beeldbepalende panden, € 23.000*
 De raad heeft het college met een motie opgedragen om een voorstel te maken voor het verlichten van beeldbepalende panden in de kernen, behalve Steenbergen, en hierover te overleggen met de dorpsraden. Elke kern ontvangt maximaal € 10.000 voor verlichting. De kern Dinteloord heeft in 2023 € 8.000 uit dit budget gebruikt. De andere kernen hebben tot 1 mei 2025 de tijd om van deze subsidieregeling gebruik te maken. Het verzoek is om het resterende saldo over te hevelen naar een ander budget.
5. *Overtollige middelen GVVP onderzoeken, € 148.500*
 Het budget voor het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) bestaat uit middelen voor studies en infrastructuur. In 2023 zijn de middelen voor de studies aangevuld met overschotten van 2022. De werkelijke uitgaven voor de studies waren lager in 2023 omdat sommige studies intern zijn uitgevoerd. Voor de vervolgstudies voor de randweg Steenbergen hangt dit af van de ontwikkeling van het gebied, die in 2024 zal plaatsvinden. Omdat er in 2023 geen uitgaven waren, zijn de meeste middelen uit 2022 niet gebruikt. Voor 2024 is een realistische schatting gemaakt van de benodigde middelen. Daarom wordt voorgesteld om een deel van de overschotten van €148.500 over te hevelen naar 2024 om de reservering voor GVVP-studies aan te vullen.
6. *Migratie GBI world (SoftwareONE Netherlands BV), € 12.500*
 Voor 2023 was eenmalig budget opgenomen voor de migratie van GBI naar GBI World. De werkzaamheden zijn in 2023 opgestart en contractopstelling heeft meer tijd gekost dan vooraf was ingeschat. Vandaar dat de afronding van het project nog doorloopt in 2024. Begin 2024 wordt de eindfase van het project afgerond.
7. *Sfeerverlichting Dinteloord, € 15.000*
 De gemeente Steenbergen en ondernemersvereniging Dinteloord Winkeloord werken samen aan leefbare en ondernemende centra. Investing in sfeerverlichting bevordert dit en versterkt de ondernemersvereniging met diverse sectoren. Dit zorgt voor betere samenwerking en financiële basis voor evenementen. Dinteloord Winkeloord kon dit jaar

geen sfeerverlichting realiseren door stijgende kosten, rechtsvormwijziging naar vereniging en onzekerheid over reclamebelastingopbrengst.

8. *Tijdelijke huisvesting de Nieuwe Veste, € 50.000*

In de tussenrapportage van 2023 is budget aangevraagd voor een projectleider die verantwoordelijk is voor het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Vanwege een latere start van de projectleider zullen de werkzaamheden naar verwachting pas in 2024 worden afgerond. Daarom wordt voorgesteld om het beschikbare budget voor de tijdelijke huisvesting van basisonderwijs naar 2024 over te hevelen.

9. *Recreatievisie Nieuw-Vossemeer, € 25.000*

In de zomer van 2023 is het definitieve schetsontwerp voor het deelproject Tunnel gepresenteerd aan de gemeente en de dorpsraad. Er wordt samen met Studio Onrust gewerkt aan de planning voor de realisatie waarbij het beoogde moment van realisatie plaatsvindt in 2024. Voorafgaand van de realisatie is het van belang dat het plan geen impact heeft op het bestaande civiele kunstwerk (de tunnel). Het moet mogelijk blijven om de tunnel te controleren op onder andere de structurele integriteit. Daarnaast moet het toegankelijk zijn en blijven voor veiligheidsinspecties Het definitieve ontwerp moet daarom worden verwerkt in bestektekeningen, waarbij deze uitgangspunten geborgd worden, voorafgaand aan realisatie.

10. *Fietspad Linie van eendracht, € 15.000*

De subsidieaanvraag voor het Interegg programma is goedgekeurd, waardoor de gemeente Steenbergen een financiële verplichting is aangegaan voor de Linie van de Eendracht. Dit budget is nodig voor vooronderzoek voor de fietsroute. Het project wordt samen met Bergen op Zoom en Tholen uitgevoerd, wat de voortgang vertraagt. Daarom wordt voorgesteld om de financiële middelen over te hevelen naar 2024.

11. *Restant Klimaatmiddelen 2019, € 138.500*

In het Klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk middelen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019-2021. Deze middelen zijn bedoeld om decentrale overheden te ondersteunen bij het realiseren van Regionale Energie Strategieën (RES) en Transitievisies Warmte. In 2023 zijn er ongeveer €45.000 uitgegeven voor deze doelen. Verwacht wordt dat er in 2024 opnieuw uitgaven zullen zijn voor deze doelen, vandaar het verzoek om opnieuw budget over te hevelen. Zodra het uitvoeringsplan voor duurzaamheid bekend is, wordt duidelijk waaraan deze gereserveerde middelen worden besteed.

12. *Uitvoering Klimaatbeleid 2020, € 201.075*

Om het klimaatbeleid voort te zetten, heeft de gemeente Steenbergen in 2020 een bedrag van € 201.075 ontvangen van het Rijk. Dit bedrag is de afgelopen jaren niet volledig besteed en steeds doorgeschoven naar het volgende jaar. In 2023 zijn er geen uitgaven geweest voor dit doel. Verwacht wordt dat er in 2024 wel uitgaven zullen zijn die bijdragen aan dit doel, daarom wordt opnieuw voorgesteld om het budget over te hevelen. Zodra het uitvoeringsplan voor duurzaamheid bekend is, zal duidelijk worden waaraan deze gereserveerde middelen worden besteed.

13. *Middelen Operatie Steenbreek, € 24.820*

Vanuit 2022 is er een bedrag van € 35.000 overgeheveld naar 2023. Hieruit is in 2023 o.a. de aanleg van geveltuintjes in trottoirs bij inwoners die geen voortuin hebben betaald. Niet alle midden zijn besteed en het voornemen is deze activiteiten ook in 2024 voort te zetten. Vandaar het verzoek om het restantbedrag (nogmaals) over te hevelen naar 2024.

14. *Vluchtelingen Oekraïne; opgave TaalSteenbergen, € 30.000*

De gemeente Steenbergen heeft sinds het begin 2022 te maken met grote aantallen vluchtelingen uit Oekraïne; vooral vrouwen, (jonge) kinderen en ouderen. De komst van deze vluchtelingen betekent voor de gemeente Steenbergen een nieuwe, extra opgave; zowel wat betreft de opvang, als de begeleiding en maatschappelijke integratie van deze groep. Het vluchtelingenwerk Steenbergen (tevens uitvoerder TaalSteenbergen) is nauw betrokken bij het zorgdragen voor een goede, waardige opvang en begeleiding van deze vluchtelingen.

15. Middelen Landschappen van Allure

De gemeente moet de schade herstellen na problemen bij het werk aan de Blauwe Sluis, wat naar schatting € 27.000 zal kosten voor het aanvullen van het talud. De Provincie vereist dat de WBWL app nog minstens 5 jaar in stand blijft, maar vanwege software-updates is vervanging nodig voor € 50.000 om te voldoen aan moderne eisen, met de voorkeur voor offline en online informatie. Het project van de Open Dag van Fort Henricus is nu officieel afgerond; een afsluitende bijeenkomst wordt georganiseerd om het traject met externe partners en interne medewerkers goed af te sluiten, met een gereserveerd budget van € 5.000.

Verplichtingen Algemene Reserve

Niet alle zaken waarvoor de gemeenteraad middelen vanuit de algemene reserve beschikbaar heeft gesteld in de begroting van 2023, zijn in dat jaar gerealiseerd of nog niet helemaal afgerond. Om deze werkzaamheden alsnog in 2024 uit te kunnen voeren, wordt voorgesteld aan de gemeenteraad om de onderstaande verplichtingen, totaal € 470.000, weer beschikbaar te stellen voor dat jaar. Dit kan gefinancierd worden uit de nog niet gebruikte ruimte in de reserve.

	Verplichtingen Algemene Reserve	Claim 2024
1	Expeditie Nassau	€ 93.000
2	Canon van Steenberg	€ 21.000
3	Kunstwerken per kern	€ 13.000
4	Sport en Beweegtuinten	€ 90.000
5	Speelreinen en -toestellen	€ 31.000
6	Onderzoek energieneutraal gem. gebouwen	€ 76.000
7	Centrumhaven Dinteloord	€ 50.000
8	Implementatie omgevingswet	€ 81.000
9	Integraal Huisvestingsplan	€ 15.000
		€ 470.000

Toelichting:

1. *Expeditie Nassau, € 93.000*
In oktober 2023 is het tweede deel, het zoekboek, van het levensboek uitgebracht. In 2024 worden acties en activiteiten verder ingezet om de zichtbaarheid van en kennis over de oude vesting te vergroten. Het laatste deel, het doeboek, van het levensboek wordt uitgebracht. De organisatie van de Vestingspelen wordt doorgezet.
2. *Canon van Steenberg, € 21.000*
Omdat het jubileumboek al in het jubileumjaar 2022 is verschenen hebben we in overleg met de uitgever besloten de uitgave van de canon naar 2024 te verschuiven.
3. *Kunstwerken per kern, 13.000*
Voor iedere kern is nog een herinnering aan het jubileumjaar voorzien. Deze worden in de loop van 2024 geplaatst.
4. *Sport en Beweegtuinten, € 90.000*
Vanaf 2020 zijn er jaarlijkse eenmalige budgetten van € 30.000 beschikbaar gesteld voor de sport/beweegtuinten. Hier is niets van uitgegeven. Er wordt vanaf 2024 een inhaalslag gemaakt.
5. *Speelreinen en -toestellen, € 31.000*
Voor 2022 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gesteld voor de sport/beweegtuinten. Hiervan is in 2023 niets uitgegeven. Er wordt vanaf 2024 een inhaalslag gemaakt.

6. *Onderzoek energieneutraal gemeentelijke gebouwen, € 76.000*
Voorgaand jaar is € 100.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek voor energieneutraal/verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Hiervan is een deel in 2022 uitgevoerd, hetgeen € 24.200 heeft gekost. Gezien de ambities voor verdere verduurzaming is het verzoek om het restantbudget € 76.000 over te hevelen naar 2024.
7. *Centrumhaven Dinteloord, € 50.000*
Dit project is nog steeds in uitvoering. Het wachten is echter op de herinrichting van de Steenbergseweg en een bouwplan op de plaats van de verpauperde panden. Er zijn ook dwarsverbanden gelegd met het GVVP voor wat betreft het instellen van éénrichtingsverkeer en de herinrichting van het busstation. Bij de eerstvolgende reconstructie van de infra rond de Kreek en het Raadhuisplein zullen deze straten volgens de eisen van de beeldkwaliteitsvisie worden ingericht.
8. *Implementatie omgevingswet, € 81.000*
Door het steeds uitstellen van de omgevingswet zijn nog niet alle taken voor de implementatie uitgevoerd.
9. *Integraal Huisvestingsplan, € 15.000*
Doordat de projectleider later is gestart, zullen de werkzaamheden naar verwachting pas in 2024 worden afgerond. Er wordt momenteel gewerkt aan een Integraal Huisvestingsplan, waarin alle beleidsaspecten worden meegenomen. De afronding van dit plan staat gepland voor 2024.

Stand netto vrije algemene reserve

Zoals bovenstaand is aangegeven betreft het op de algemene reserve drukkende bedrag aan verplichtingen per 31 december 2023 € 470.000. In de meerjarenbegroting van 2024-2027 is besloten om in 2025 in elke kern een watertappunt te plaatsen en operationeel te maken, waarvoor € 30.000 wordt onttrokken uit de algemene reserve. Daarnaast is het voorstel om het resultaat over 2023 van € 2.319.344 toe te voegen aan de algemene reserve en de bestemmingsposten over de jaarrekening 2023 vanuit de Algemene Reserve te onttrekken.

De nieuwe stand van de netto vrije Algemene Reserve bedraagt:

Vrije ruimte Algemene Reserve (bedrag * € 1.000)	
Stand vrije ruimte	6.691
Claim begroting 2024	-30
Overloop verplichtingen 2023 naar 2024	-470
<i>Subtotaal</i>	<i>6.191</i>
Resultaat jaarrekening 2023	2.319
Bestemmingsvoorstellen jaarrekening 2023	-1.475
Netto vrije ruimte algemene reserve	7.035

Herziening grondexploitaties

De grondexploitaties zijn met de jaarrekening herzien en door de accountant beoordeeld. De toelichtingen zijn opgenomen in de paragraaf grondbeleid. Volgens de nota grondbeleid 2021 dient de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties ook ter vaststelling worden voorgelegd aan de gemeenteraad bij behandeling van de jaarrekening. Na vaststelling vormt de herziende grondexploitatie het financiële kader voor de verdere uitvoering van het project.

De rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen onder het hoofdstuk Jaarrekening. Vanuit het wettelijk kader bestaat de rechtmatigheidsverantwoording uit drie criteria.

Begrotingscriterium

Bij de programma's 1, 2, 3 en 5 is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Voor programma 4 is sprake van een nadeel. Dat is in beginsel onrechtmatig. Hiervan moet worden getoetst of deze voldoen aan de financiële verordening. Hierbij is vastgesteld dat het nadeel bij het programma wordt veroorzaakt door de Eenmalige Energietoeslag (EET), waarbij sprake is van een opneindregeling. Ook staat er compensatie vanuit het Rijk tegenover. Deze wordt aangemerkt als acceptabel. Conclusie is dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheden.

Voorwaardencriterium

In lijn met de Financiële verordening worden alle geconstateerde fouten en onduidelijkheden van € 50.000 of hoger, toegelicht in deze paragraaf Bedrijfsvoering.

Vanuit de interne controles over 2023 is een totaalbedrag aan financiële onrechtmatigheden geconstateerd van € 291.527. Hiervan zijn er twee dossiers toegelicht in de jaarstukken onder de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik- en oneigenlijk gebruik

Er zijn geen onrechtmatigheden op het gebied van Misbruik en Oneigenlijk gebruik in het boekjaar 2023.

4. Middelen

Voor nadere informatie wordt, naast hetgeen hierboven is opgenomen, korthedshalve verwezen naar de jaarstukken 2023, waar diverse meer gedetailleerde toelichtingen zijn opgenomen.

5. Duurzaamheid

Het opstellen van een jaarstukken 2023, onderdeel van de planning en control cyclus, draagt bij aan een planning en control cyclus die continu verbetert. Daarmee komen we duurzaam in control.

6. Risico's

Als de jaarstukken 2023 onverhoopt niet voor 15 juli 2024 door de gemeenteraad kunnen worden vastgesteld en ingezonden naar de provincie Noord-Brabant kan dit mogelijk gevolgen hebben voor de vorm van toezicht door de provincie.

7. Communicatie/Aanpak

De gemeenteraad kan in de oordeelsvormende vergadering van 10 juni 2024 reageren op de jaarstukken 2023, waarna de vaststelling van de jaarstukken 2023 in de raadsvergadering van 20 juni 2024 plaatsvindt.

8. Voorstel

1. In te stemmen met de geactualiseerde grondexploitaties, zoals toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.
2. De jaarstukken 2023, sluitend met een gerealiseerd voordelig rekeningresultaat van € 2.319.344 vaststellen.
3. Het rekeningresultaat 2023 van € 2.319.344 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

4. In te stemmen met de volgende bestemmingen over de jaarrekening 2023 vanuit de Algemene Reserve:
  - a. € 576.220 toevoegen aan de reserve CollegeActieProgramma (CAP);
  - b. € 17.401 toevoegen aan de egalisatiereserve woonwagengebeleid;
  - c. € 880.951 toevoegen aan de reserve overheveling budgetten.
5. In te stemmen met de overheveling van incidentele budgetten van 2023 naar 2024 voor een bedrag van € 470.000 vanuit de Algemene Reserve.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris,

J. van Delden

de burgemeester,

R.P. van den Belt, MBA